

Det Anarkistiska Biblioteket

Aktionsgruppen mot fria fjälljakten och bombattentatet 1998

Anonym

Anonym
Aktionsgruppen mot fria fjälljakten och bombattentatet 1998
2012

dvm.webblogg.se/category/tillbakablickar.html

sv.theanarchistlibrary.org

2012

En minnesvärd händelse från slutet av nittiotalet, en händelse de flesta förmodligen redan har glömt bort, är sabotage mot Svenska Krafts 400kvledning i Jämtland. Låt oss förfriska minnet.

Den 25 augusti 1998 landade ett e-postmeddelande i en av DN:s inkorgar. Det lät såhär:

”1992 års riksdagsbeslut om att införa fri fjälljakt på småvilt måste rivas upp.

Om inte det sker, kommer vi att lamslå Sverige. Dagens sabotage är bara ett litet smakprov på vad som kan komma att hända. Sverige har jävlats nog med samerna – ursprungsbefolkningen i landet.

Genom att stänga av eldistributionen visar vi på allvaret i hotet. Svenska Kraft får ursäkta, det är inte dem vi vill åt, men de får symbolisera utsugningen av samernas land.

Aktionsgruppen mot fria fjälljakten”

DN skickade detta e-brev till göteborgspolisen då en kraftledningsstolpe utsatts för sabotage där bara en dryg vecka tidigare. Kommisarie Geijer Hogstad vid Göteborgspolisen konstaterade den 14 september att de båda attentaten inte hade något med varandra att göra.

Den 14 september 1998 nås Aftonbladet och återigen DN av följande epostmeddelande: ”Ta reda på vad som hände vid Svenska Krafts 400-kilovoltsledning på berget öster väg 344, 25 km söder Hammerdal i Jämtland, den 25 augusti i år. Stolparna högst upp på berget, öster om skogsbilvägen som går upp på berget. Laddningarna var lite för svaga, men som vi sa tidigare. Det var bara ett litet smakprov.”

Vakthavande befäl vid Östersundspolisen Jan Hellström, menade på att ”Södra Sverige var några centimeter från att bli strömlöst.”

I samband med epostmeddelandena den 14 september kopplades SÄPO in i utredningen.

Efter att två polistekniker tillsammans med representanter från Vattefall och Svenska kraftnät besökt den nämnda platsen, konstaterades följande skador:

- Fyra ramstänger i den ena stolpen var delvis förstörda genom sprängladdningar
- Tre av stålramarna hade gått av, högspänningsledningarna i luften hölls bara kvar av den fjärde
- Spår av en sprängladdning hittades även vid den parallella stamledningen. Där sprängdes en bit av plattformen som stolpen står på av.

”Sabotaget utfördes”, enligt Aftonbladet, ”mot två av de åtta 400-kilovolts stamledningar som går genom Sverige och som står för hälften av den svenska elförsörjningen.” Vakhavande befäl Hellström fortsatte med att konstatera att ”Om stolparna rasat samman hade det lett till en explosion som närmaste kraftverk inte orkat med. Det i sin tur hade slagit ut elförsörjningen till södra Sverige.”

Mårten Norgren, informationschef på Svenska kraftnät vid den tidpunkten, menade å sin sida att ”Det här är mycket allvarligt. Tidigare har förvirrade personer försökt ge sig på kraftnäten, det här är första gången det finns politiska krav kopplade till skadegörelsen. Men om ledningarna fallit så har vi säkerhetssystem som gör att andra ledningar tagit över.”

I mars 1999 greps den samiske politikern Olof Johansson misstänkt för bombattentaten. Bakgrunden till gripandet av Johansson låg i att DN:s reporter Anders Hellberg försökt spåra avsändaren till de epostmeddelanden som DN mottagit. Hellberg spårade e-brevet till en dator vid Mitthögskolan i Östersund. När han senare kontaktade skolan framkom det att den specifika datorn var en lånedator, öppen för allmänheten och lokaliserad i länsbiblioteket.

Han bad då om att få veta om han kunde få fram vem som använt datorn den 5 november klockan 17.21, 17.29 och 18.25. Detta var tidpunkter för de senaste i raden av kontakter från Aktionsgruppen mot fria fjälljakten. För att lägga i tyngd i sitt sökande och öka chansen till att få informationen från bibliotekarierna så klämde Hellberg i och berättade att han var reporter på DN och att denna information var viktig för att den var kopplad till allvarliga händelser. Informationen som framkom var att lånekortsnumret som datorn bokats i vid dessa tidpunkter, tillhörde Olof T Johansson.

Bibliotekarien som visade sig vara golare och en opålitliga idiot, kopplade ihop en artikel Hellberg skrivit samma dag som datumet han nu uppgivit med personen lånerkortet stod på. Artikeln handlade om attentaten mot Svenska kraftnät och Aktionsgruppen och låntagaren var Olof Johansson. Bibliotekarien ringde den 28 november 1998 till SÄPO och sjöng för fulla muggar.

Efter det riktades utredningens strålkastare mot Johansson. Under fyra månaders tid samlade åklagare och polis så mycket information de kunde om Johansson, tills dess att åklagaren ansåg att de hade nog för ett anhållande. Johansson anhölls men släpptes efterhand då det saknas tillräcklig bevisföring att gå på.

Varför Aktionsgruppen inte fortsatte sin kampanj mot den fria fjälljakten eller varför inte fler liknande initiativ tagits står som ett konstant frågetecken i det tidlösa slagfältet mellan förtryckta och förtryckare.

Kort om den fria fjälljakten:

1993 beslöt den då borgerliga regeringen att samernas traditionella jaktmarker skulle öppnas för jakt för alla. Senare begränsades den fria fjälljakten till att gälla endast svenskar. Beslutet ansågs som utmanande av samerna, inte minst med tanke på att det fattades en dag innan det första sametinget skulle öppnas. Flera samer hungerstrejkade som svar på beslutet. Kampen har fortsatt sedan dess med många protestaktioner genom åren.

Även om vissa saker förändrats är situationen densamma, samerna berövas rätten till sina traditionella områden och sina traditioner.